

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Dr. Kriszt Béla
főszerkesztő.
Bárvárh Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyilt-tér garmond sora 40 fill.

Nostra culpa.

Semmiféle epidemia nem vitt véghez oly kegyetlen pusztítást a magyar faj közt, mint a czim- és rangkórság, többek közt itt Dunántul is.

Amit a török szultánok ezernyi ezer hadai, Dzsingisz és Tamerlán tártár hordái elraboltak tőlünk, az semmi ahhoz képest, mit az örökké élő molochnak áldozunk.

Nemzeti kórunk ma már a czimkórság.

A mai középbirtokosság nem elégzik meg a tekintetes czimmal, „nagyságosnak“ csufoltatja magát. Az ilyképpen „nagyságossá“ vedlett ifiur aztán rövidesen tönkre megy s birtoka idegen kézre jut.

Pedig hát, akié a föld, azé a haza.

Igy leszünk lassanként idegenek saját honunkban. Egy üres czim miatt. A „nagyságos“ czim velünk ül asztalhoz, velünk utazik és mulat.

A régi tekintetes urak, kiknek éppen ennyi birtoka volt, mint nekünk, megélték a magukéból tisztességesen, s a mellett tudtak az irodalomra, a művészetre, s a közjóra is áldozni. Vendégszeretelük pedig határtalan volt. Szívesen osztotta meg a régi, jó tekintetes ur vendégével azt, a mi „háztól kikerült“, s e mellett gazdasága is virágzott.

Az egyes megyék székvárosaiban, a megyegyülések és vásárok alkalmával csak úgy hemzsegték a középbirtokosok négyes fogatai, melyek mind saját nevelésű csikókból kerültek ki. De ezek a lovak nem csupán parádénak voltak tartva. Ha a gázdaság úgy kívánta, hát huzták a boronát, a fogast vagy a simahengert. Egyszóval megkelesték, be is hozták gazdájuknak a tartási költséget s a mellett az évi csikozással, minthogy a négyes anyaló anyagul is szolgált, nem kis jövedelmet jutattak a tekintetes ur zsebébe.

De ma, ugyan melyik nagyságos ur menne vizitbe csikós lovakkal? Egy-

sem.

Inkább jár a „nagyságos ur“ két rossz digdácson mit a honvédségtől kölcsönzött ki, de „parádés kocsisal“ az. Ől magassága „homokfutó“ kocsi bakján, ki otthon az inással együtt mást sem tesz, mint a napot lopja horribilis bér mellett.

Ma a vendégszeretetnek is vége.

Mert hát a nagyságos ur-tól a pezsgő nem kerül, tehát inkább nem hiv vendéget s maga is otthon marad. Ugyan ki adna ma ebédet pezsgő nélkül!

A nagyságos gentri kényes gyomrának nehéz a badacsonyi, somlói, moróri vagy másféle másodrendű bor. Saját termésű, kerti borral itatni a vendégeket. — pláne minden elegancia, sikk és bonton ellen elkövetett mérénylet volna.

A „tekintetes papa“ jól tudott lakni délben, ha vendég nem volt két tál étellel, mit a saját felesége vagy leánya hordott fel asztalára. A nagyságos fiam uramnak már 5 tál étel kell, mit az

Emlékkönyvbe.

*Ne higgy annak, aki előtled porba hull,
Csókjával érinti a ruhád' szegélyét
S kezét égre tárva cifrátkodó szókkal
Mondja el szerelme s hűsége esküjét!
Ne higgy az ilyennek, mert hol a szó színes,
Fakó ott a lélek, mint az őszi levél,
Ott a szív világa romba van temetve,
Ott az érdekek beszél!*

*Annak higgy' a kinek mélyző két szeme
Lelked tengerébe' sóvárgva mélyed el.
Kinek szeme mondja el az esküimát
Az nem üz játékot ártatlan sziveddel.
Azt nem sarkalja az érdekek szenvedélye.
Csak szent érzésének: szerelmének áldoz.
De ennek ereje elvezet a földi
Tiszta boldogsághoz!*

Peti Sándor.

A bögre.

Irta: Lyka Károly.

Nem tudjuk, miforma lehetett az ősember, bár koponyáját és kését teméntelen mennyiségben ássák ki a tudósok. A lelkét azonban nem lehetett eddig sehonnán napvilágra szállítani, holott az ember lélek nélkül igen csonka. Mit érzett vajjon őseim egyike azelőtt negyven-ötvenezer esztendővel, amikor népes családja körében köbicskával szeletelte föl a masztodon-sonkát? Erről óvatosan hallgat Ranke és Klaatsch, mert e tárgy könnyen költői fecsegésbe csalogathatná az egzakt tudományt. E kapacitásokkal szemben talán nincs helyén a téma feszegetése, bár izgatón érdekes. Bizonyos körülmények azonban lehetővé teszik, hogy ezen a tudomány számára hozzáférhetetlen helyen leirjuk néhány idevágó tapasztalatunkat.

Több ősemberrel találkoztam ugyanis az utóbbi években. S tőlük tudtam meg azt, amit a szekemberek eddig rejtélynek nyilvánítottak. Nem is egyenest tőlük, hanem a munkájuktól. Van egy varázsszelencém,

amely pontos felvilágosítással szolgál. Egy bögre.

Közönséges tárgy, három krajczárba került, nincs rajta semmi különös látivaló, anyaga is a legprózaiabb, vegyi összetétele Wartha Vince szerint Al_2O_3 , $2SiO_2$, $2H_2O$. Szóval idegen anyagokkal kevert agyag.

Bögre, amely nem készült korong segítségével, tehát egészen a gölöncsér két kezének műve. Ami rajta dekoráció, az is csak úgy hevenyészve, „szabad kézzel“ készült. Néhol a gölöncsér a hüvelykujját benyomkodta a még friss agyagba: ott karikás mélyedések látszanak. Másutt a körmehegyit nyomta bele: az csupa félholdat adott. Végül a pipaszurkálójával végighúzott egy stráfot: ez a mélyedés most úgy fogja körül a bögrét, mint egy karperecz egy puha asszonyi kezét.

E körülményes leírásból már sejti az olvasó, hogy az ősember, akiről itt szó esik, egy közönséges gölöncsér, azaz fazekasmester. Rendes adófizető polgár.

Mégis jogomvan őt a régmúlt tanujaként felidézni. Ő az egyetlen ember Európában, aki ma is azt a mesterséget gyakorolja amelyet legalább ötvenezer esztendő-

inas „szerviroz.“ A nagyságos asszony pedig (míg szakácsnője kétszer annyit ellop naponta mint a mennyit megfőz), az asztalón „adja a horeurt.“

De hát ez másképp nem lehet?

Nem! — Mert a „nagyságos familiát“ saját fehér kesztyűs inasa szólna meg legelőbb. De meg tán vissza sem adnák a vizitjüket a hasonló nyomoruságban leledző szomszédos, már félig-meddig föld nélküli földbirtokos gentrik. Így megy aztán az egész vakparádé míg mehet. Míg nemcsak az erszény lesz üres, — de a „kredit“ is elfogy s dobra ütök az ősi birtokot. A nagyságos ur pedig elgőzöl Amerikába, hol beáll pinczérnek.

A nagyságos asszony valamelyik még vagyonos rokon nyakára megy elősködni.

Hát a kisasszonyok?

Nos, azok folytatják ott hol elhagyták. Únek tovább is a bársony széken, a kávéházi divák bársony széken. Elmennek kaszirnőnek. Ez is jó foglalkozás egyéb híján. Legalább nem kell dolgozniok.

De nem kevésbé dühöng a czimkórság iparosaink közt is.

A czizmadia „majster“ ma már főnök urnak czimezteti magát s csinál fuser munkát.

A borbély legény (pardon segédur) „fodrász műteremnek nevezi „főnökének“ ötlépés hosszú, négy lépés széles műhelyét s ötször vágja meg egy borotválás alatt a szerencsétlen kliens arcját.

Igy terjed ez a veszedelmes kór

a nép legalsóbb rétegéig.

Ezért van ma már oly sok magyar Amerikában.

Gelsei Bíró Vincze.

Elrettentő példa.

(Jóslat)

avagy

Vizvezeték csatornázás nélkül.

Lapunk múlt számában egy bennünket is nagyon érdeklő cikket vettünk át igen tisztelt lapársunktól a „Somogyi hírlap“tól „Vizvezeték csatornázás nélkül“, czim-mel. Miután nevezett cikknek minden sora teljesen megegyezett helyi viszonyainkkal, szükségesnek tartottuk azt rövid commentárunk kíséretében leközzölni.

Az idő óta egy megszivlelendő üzenet is jött a Somogyi hírlap szerkesztőségéhez, mely nemcsak a kaposváriaknak, — de nekünk is szól. Am álljon itt t. lapársunk egész közleménye:

— *Vizvezeték csatornázás nélkül.* Több ízben irtunk lapunkban ama terv ellen, hogy Kaposvárott vizvezeték csatornázás nélkül készítsenek. A cikkek a szigetvári viszonyokra is reá illettek, ezért ott is viszhangra találtak. *Most a kaposváriaknak és szigetváriaknak üzenet jött Pápáról.* Egy levél, amelyet szerkesztőségünkhöz intéztek, tartalma pedig a következő:

Tekintetes szerkesztőség!

Olvastam a „Somogyi Hírlap“-ban, hogy Kaposvárott és Szigetvárott vizvezetékét ohajtanak létesíteni csatornázás nélkül. Ha a t. szerkesztőségnek egy alapos elrettentő példára volna szüksége, amelyet a városi képviselők elé állíthat, utaljon Pápa városára. *Itt is van vizvezeték csatornázás nélkül. Nincs is benne köszönet, nincs rajta Isten áldása.* A pöczegödrök felhígított kloakája az épületek falait teljesen átázattatja s mindenféle rettentő bűz

uralkodik, esős időben pedig valósággal dögleletes a levegő. A pinczék telve vízzel, de nem 2—3 cm., hanem 2—3 méter magasságban. Mert ma nem tudjuk Pápán, hogy hát hova folyik az a sok ezer hektoliter víz. Egyrésze átszivárog a pinczékbe s a házak fundamentumát teszi tönkre. Ha kételkedne szavaimban a t. szerkesztőség, tessenek megkérdezni egy másik pápai polgártól, hogy nincs-e igazam. Igaz tisztelettel. Pápa, július 26. (aláírás.)

Ennyi meggyőző érvelés és jóakaratú figyelmeztetéssel szemben alig hisszük, hogy akadna még valaki Szigetvárott, ki még ezentul is a vizvezetési ügy abszurditásával és annak keresztül erőszakolásával foglalkoznék.

Mert amit nem lehet, — azt nem lehet!

(szerk.)

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Szaplóczay Manó dr. kir. tanácsos vármegyei főorvos f. hó 26-án este városunkba érkezett s másnap a kórház és gyógyszerárakat vizsgálta meg Dr. Raksányi Árpád kórházunk igazgatófőorvosa pár heti szabadságáról csütörtökön haza érkezett.

— **Meggyegülés.** Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága Kaposvárott, holnap tartja évnegyedes közgyűlését.

— **Jegyzőválasztás.** Néhai Wanka Camill volt somogy-apátii körjegyző elhalálása folytán üresedésbe jött jegyzői állásra a választás élénk érdeklődés mellett f. hó 25-én volt Apátiban. Hegyessy János főszolgabíró törvény adta jogánál fogva a pályázók közül Kenedi Károly, Simon László és Schettl Alajos okleveles jegyzőket kandidálta, kik közül közfelkiáltással Kenedi Károly volt teklafalui körjegyző a vármegyei jegyzői karnak egyik legintelligensebb és kiválóbb tagja lön megválasztva.

vel azelőtt is gyakorolt az emberiség. Sőt szakasztott azon módon gyakorolja, mint az őshajdanban.

Itt tehát nem változott a divat. A művészeti irányok és technikai vívmányok nem avatkoztak be ennek az embernek mesteriségébe. Egyszer, de csak egyetlenegyszer, ütötte fel itt a fejét a szecsesszió; de ez is igen régen volt, talán a bronzkorszakban, amidőn egy merész ujtó kitalálta a bögrének korongon való gyártását. Ez ellen valószínűleg élénken tiltakoztak a bronz-akadémiák, de úgy latszik, hogy az ifjuság ismert erőszakossága győzött, mert a gölöncsér ma is használja a korongot. Néha-néha mégis elpartól tőle, amidőn szabadon alakít, minden mechanikus készülék nélkül. Ilyen tárgyakkal egyre sürűbben találkoztunk az iparművészeti kiállításon, ami arra mutat, hogy az ős-akadémia kibőjtölte az évezredek tekintélyes számát.

Ilyen bögrém van nekem is.

Amint kezembe veszem és megsimogatom fekete, kerek termetét, eszembe jut az a két kéz, amely ezt a bögrét a nedves agyag-korában ép így simogatta, hogy megkapja a kellő formát. Előbb a tenyér, aztán

az ujjak végigsiklottak rajta, hol erősen, hol meg nagyon gyengéden, néhol pedig csak annyira, hogy a kéz meleg nedvessége egy lehelletnyit simítson rajta. Így dolgozik az igazi gölöncsér, a művészi érzésű. Formáló gesztusából sok átsiklik az engedelmes agyagba: a gölöncsér lelkének egy pár atomja költözködik a bögrébe. A magasabb művészeteknél ezt érzésnek nevezik, de a szegény gölöncsért kevesen taksálják ily magaslatoakra.

A gölöncsér aztán odatartja a művét az ég ellenébe vagy az ablak ellenébe. Most látja, hol kell egyet lendíteni a körvonalon, a silhouetten. És meglendíti azt a vonalat. Aztán forgatja, hogy minő profilt mutat erről még arról az oldaláról. Nem kajla, nem pupos-e? Ha baj esett a vonalon, az a simogató ujj addig simogatja, amíg helyessé lesz. És simogatja szeretettel, mintha az a sárga agyag a gyermeke szöke haja volna. Simogatja szeretettel, elnéző, szelíden javító béketűréssel, akár a jó szüle. Egész lelkével résztvesz a bögre megszületésében. Ő az örömapa. Az ő gyermeke ez a kis fekete-ség. Rajta van a családi hasonlatosság, mert ezt csak Pintér József uram formálja így.

Belé van zárva a szeretete, a gondosága. Tehát a szíve. Sőt belé van zárva a percz hevülése vagy nembánomsága, a pityókossága vagy komolysága, a csalafintasága vagy józan becsülete. Az engedékeny, puha agyag minden lehelletnyi nyomot fölvesz magára. Fotográfia, sőt életrajz. De leginkább jellemrajz. Minden bögre, amely így készül cserépbe vájt okmány egy emberi lélekről, akár Intimina sumir agyagablája.

Igy formált az ősemler is, akinek ötvenezer éves cserepeit most ásogatója ki a tudomány. Ő is ezt a munkát végezte, még pedig betű szerint így. Egy körömfeketényivel sem másképpen. Amikor a nyirkos agyag a keze közé került, épp így szikrázott belé a lelke, a kedélye, a jelleme. Minden úgy történt itt akkor is, mint ma a gölöncsér-műhelyben. Akkor is más volt az ember, mihelyt a nyirkos agyag formáló keze közé került, mint egyéb időkben. Akkor is a munka szelid lázát érezte, a teremtés gyönyörűségét, valóságos agyag-inspirációt. Akkor is tudta, hogy amit formál, az valami különleges érték, amelynek atyafiságos becséje is van. Akkor is élvezett az ujj puha hegye, amidőn végigsiklott a bögretesten, ak-

— **Összetörte a cséplőgépet.** Megrendítő szerencsétlenség történt cséplés közben f. hó 23-án Szulimán községben. Kovács János polgár midőn a járgányos gépnél egy czöveket akart a földbe verni, saját vigyátlansága folytán a működő gép széles gatyáját elkapta és oly szerencsétlenül rántotta el, hogy alsó testrészt és mindkét karját valósággal összeroncalt. A szerencsétlenül járt embert eszméletlen állapotban szállították a szigetvári közkórházba, hol az orvosok műtétet végeztek rajta. A nyomorékká lett ember óriási kinokat állott ki s még most is él.

— **Országgyűlés.** A képviselőház a nyári szünet előtt még letárgyalta a civilistát. A vita meglehetősen hosszúra nyúlt és igen kevesen hallgatták meg a képviselők közül. Most már ez a néhány akarva nemakarva, de inkább nemakarva itrekedt képviselő is mehet fürödni a tengerekbe. A tenger hazafiúi gond nem fogja ebben akadályozni őket.

— **Miniszteri rendelet az iskolai beiratásokról.** Minden szülőt, a kinek iskolás gyermeke van, közelről érint a belügyminiszternek legújabb rendelete. A rendelet nagyon megkönnyíti az iskolai beiratásokat, mert töltőlegessé teszi a beiratásoknál a költséges és sok utánjárásba kerülő születési bizonyítványokat, amelyeket ezentúl egyszerű tanúsítvány helyettesít. Ezeket a tanúsítványokat díjtalanul és bélyeg nélkül szolgáltatja ki az anyakönyvi hivatal.

— **Vörhenyjárvány a vidéken.** Dr. Török Lajos gy. melléki körorvos jelentése szerint a köréhez tartozó több községben a vörheny betegség járványszerűleg fellépett.

— **Rablógyilkosság az országúton.** Mint a „Somogyi hírlap“ írja. Két elvetemedett rablógyilkost tartóztattak le somogy-szent-miklós községben, ahol éppen az elrabolt állatokat árulták, amikor kézrekerültek. Pásti (Márton) juhászgazda ötven birkát hajtott Ujtelepről a pusztára, hogy a tarlón legeltessen. A mint a düllő utakon hajtotta a jószágait, találkozott két idegen emberrel. Ezek hajcsároknak adták ki magukat s beszédbe elegyedtek a juhással, a kit el is kísérték jó darabig. Miután beszélgetés közben meg-

kor is akaratos lendüléssel nyomta, terjengte a puba materiát. Az én gölöncsérem és az ös-gölöncsér egy. Semmi észrevehető különbség nincs köztük. A munkáik is tökéletesen egyformák.

Ha e mellé a kis fekete bögre mellé odafektetem a világtörténet tiz vastag kötetét: akkor kél a respektusom. Minő semmi ez a tiz kötet, ami tele van mulással, elhamvadsággal s minő nagy ez a bögre, a melyen számlálatlan évezredek mit sem változtattak.

Kell hogy több legyen ebben a bögrében, mint az a vegyi formula, amelyről a cikkem elején írtam. Ha kissé elgondolkozom rajta, rá is jövök. Az van ebbe a kis fekete bögrébe zárva, a mi változatlan kinézetű az emberiségnek s ami az egyetlen örök és állandó, amióta ember lett s ember lesz a föld vidékein. Ez a mindenek felett szuverén és örök uralkodó talán a művészet.

tudták Pástitól, hogy másnap vásár lesz Szentmiklóson, hamar készen voltak a terükkkel. Utközben az egyik idegen hátulról leütötte az öreg embert, aki az úttestől megszédülve elbukott. Erre mindketten rárohantak és addig verték, amíg élet mutatkozott még benne. A két gyilkos, miután áldozatukat halottnak vélték, a birkanyáját megfordították és egyenesen Szentmiklóstra hajtották, ahol potom áron iparkodtak tulajdoni rajtuk. Estefelé a szerencsétlen ember fia, Pásti Ferencz találta meg az apját vértől elborítva, aki időközben eszméletre tért és megnevezte a gyilkosait, akiket sikerült is a vásáron letartóztatni. Az öreg Pásti még az éjjel kiszendvedt: Hayn Péter és Hackl János csavargó hajcsárokat a csendőrség letartóztatta. Az elrabolt jószágok egyrészt, valamint a már eladottak árát a rablógyilkosoknál hiány nélkül megtalálták.

— **A póttartalékos tanítók fegyvergyakorlata.** Illetékes forrásból értesülünk, hogy azokat a póttartalékos tanítókat, akiknek az idén fegyvergyakorlatra kellene bevonulniok, nem hívják be, mert az obstrukció miatt az ujoncok kiképzése lehetetlenné teszi a tanítók beosztását. Így tehát egész nyugodtan élvezhetik az egész szabadság gyönyöreit.

— **A belső-somogyi ev. ref. egyházmegye közgyűlése** augusztus hó 2-án lesz Csurgón megtartva.

— **Uj rend az utlevelek körül.** Augusztus elsején lép életbe az utlevél ügy körül hozott legújabb törvény. A belügyminiszter most küldte szét rendeletét az ország hatóságainak. E szerint augusztus elsejétől kezdve nem fog annyi utánjárásba kerülni az utlevél megszerzése, mert azt ezentúl az alispánok adják ki s a kérelmet a községi előljárási bizottságnál lehet előterjeszteni. A rendelet minden hatóságnak kötelességévé teszi utlevél ügyekben a sürgős és azonnal való intézkedést. Az utlevél díja maradt mint eddig volt nyolc korona, napszamosok, munkások stb. részére pedig 1 korona.

— **Vasutasok fizetésemelése.** A vasutasok sokat bolygatott fizetésemelése immár megkezdődött. A kereskedelemügyi miniszter szabályozta, illetve javította már az altisztek, szolga és őrszemélyzet fizetését s rövid idő múlva következik a főtisztek fizetésjavítása is. A mostani szabályozás még nem felel meg a vasutasok igényeinek, de mindenestre alkalmas arra, hogy az elégedetlenséget lecsillapítsa.

— **Szövetkezetek veszedelme.** Az országszerte ujabb alakult fogyasztási szövetkezetekre alighanem végpusztulást okozó határozatot hozott a kereskedelmi miniszter e hónapban. A miniszter ugyanis kimondotta rendeletében, hogy a fogyasztási szövetkezetekben ezután csak a szövetkezeti tagok vásárolhatnak, idegeneknek pedig ott semmiféle áru elnem adható. Ezen rendelet ellen vétő szövetkezetek nem bírsággal lesznek sújtva, hanem egyszerűen feloszlatnak. Oly súlyos eme rendelet, ami a legtöbb fogyasztási szövetkezet feloszlását fogja előidézni, mert hisz az egész országban vajmi csekély az oly szövetkezetek száma mely annyi tagot számlál, hogy azok vásárlásaikkal a fennálló szövetkezetet fentarthatják.

— **A vonat elé feküdt.** Mint lapunknak írják, kedden délután Kéthely és Marczali állomás között Bakos Anna nevű öreg asszony öngyilkossági szándékából a robogó vo-

nat elé feküdt, szerencsére azonban Jelenik János mozdonyvezető észrevette s ellengőzt adott, mire a vonat megállt. Az öngyilkos jelölt banyát pedig átadták a marczali szolgabírósnak.

— **Az illem próbája.** Nem mindenki születik az illem erényével. A mit a természet elmulasztott, azt ugynevezett „illemtanárok“ kik legtöbbnyire „táncitanárok“ is, pótolni szokták amennyiben az illemben hátramaradt emberiséget jobb modorokra tanítják. Bizonyára dicséretes törekvés ez, s hogy mennyire állnak „illemtanáraink“ hivataluk magaslatán eklatánsan bizonyítja a következő eset is. A lassan döcögő vicinálisra felszáll egy frakba öltözött őrember a feleségével, kit a szakaszba érve irgalmatlanul elver. Az asszony Csécs állomásnál kiugrik a kocsiból, a férj a „robogó“ vonatról utána. Az asszony más kocsiba száll fel a „robogó“ vonaton, a férfi követi a vonatot. Ezalatt a kalauzok látva a rohanó embert, biztatják a mozdonyvezetőt: Gyorsabban, gyorsabban! A vicinális kicsi tüdejével prűszköl, a hogy csak tud, de hiába — csak nem lehet tőle követelni, hogy keleti express váljék belőle. Végre is az okosabb enged. A vicinális megszünteti „száguldózását“, megáll nyílt pályán s lélekzetet vesz. Az üldöző frakos ur felszáll. A vicinálisokban forr a düh, de nem tehetnek egyebet, mint igazolásra felszólítani az illetőt, kit átadnak a rendőrségnek. Itt azután önértéketesen vágja ki: — „Skorta Péter illem és táncztanár vagyok. Akik az illemtanban nem érzik magukat elég erőseknek, azok tán leckót vehetnének az illemtanártól — a hölgyekkel való bánásmódban és a vasut vonatokkal eljárando pas de deux-kben.

— **A vendéglők és kávéházak dohányárusítási engedélye.** Egy régi óhaját teljesítette a pénzügyminiszter a vendéglősöknek és szállodásoknak azzal, hogy megengedte nekik a dohánykülönlegességek eladását. Ugyanis a Magyar Vendéglősök Szövetsége tavalyi közgyűléséből kifolyólag kérvényt intézett a pénzügyminiszterhez a dohánykülönlegességek eladási engedélye tárgyában. A miniszter a pénzügyigazgatóság révén a napokban értesítette a szövetség elnökségét, hogy a kérelemnek helyet adott.

— **A Bulgár kertész és a zsebóra.** Krausz Samu helybeli lakos f. hó 29-én jelentette az őrsőn, hogy ezüst órája egy aranyozott lógó lánczczal már április óta eltűnt. A csendőrség a nyomozást megejtette és csakhamar sikerült is a lopott órát Petkovics Péter itteni bulgár kertészlegénynél megtalálni. Ki azzal védekezik, hogy Krausz neki 4 koronával tartozott és ő az órát azért hozta el. De csak az a hiba, hogy olyankor találta elhozni midőn a tulajdonos nem volt otthon. A tárgyakat elkobozták. Petkovics pedig a járásbírósnak elmélkedik arról, hogy mennyivel szabadabb élet van Bulgáriában mint itt.

— **Rajeczfürdő** (Magyar Gastein) 420 m. a tenger színe felett, 800 m. magas hegyektől körülvéve. Északról teljesen védve. Enyhe éghajlat. Rendezett ellátási viszonyok mellett olcsó. Terjedelmes hegyi- és park-sétányok. A forrásvíz hőfoka 35 C°. Oldott alkatrészek mennyisége 0.53‰ Szabad és félig kötött szén-sav 0.28‰ Vasas ivóforrások Vastartalma saját láptelepekből készült moorfürdők. Hidegvizgyógyintézet. Javallatok: Női bajok, chronicus savóshártya-izzadmányok, medenczebéli exsudatumok, neurasthenia, légutak hurutja, rheuma, köszvény, neuralgiák, verszegenyseg. „A rajeczfürdői hévíz radiocitívitása“ czímmel Dr. Plesch János hiv. fürdőorvos igen érdekes és tudományos értekezést írt.

— A „Budapesti Ujságírók Egyesülete, segély-alapja javára egy Almanacht ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmellékek lesznek a műben. Az Almanach igazán személt és lelket gyönyörködtető nagy albumalaku díszmű lesz. Ára 5 forint. — Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja“ kiadóhivatalához küldendők, Budapest, VII, Károly-körút 9. Mutatóul közöljük tárczarovatunkban *Lyka* Károly cikkét, melyet az Almanach számára írt.

Minden családnak

saját jól feltöltött éredelmében csak a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

szoborban pátlékul használnia
a mindennapi kávéitához.

Tarka krónika.

— Az ágyterítő mint havelock. — Mi az ujság? —
— Kóser salycil. —

A multkorában a turbéki hegyen egy villámhárító prësházban pinczeszeren volt egy vig kompanyia, melynek java része mint mondják, eső nélkül is elázott. Ezek közt volt a közigazgatásnak egy dús hollófürtű és bársonyfekete szakálu tisztviselője is, kinek miként Samsonnak, hajában rejlik az ereje. Ritkán is éri olló e dús fürtöket. De mint tudjuk azért néha egy-egy szép Delila kedvéért mégis csak megrövidítetté. De félre e kis kitéréssel, mert ez nem tartozik ide. Az eset röviden ez:

A kaszás csillag már magasan járt az égen. A kompanyia meg becsudálkozott régen. Pista kereste a havelockját, s helyette elhozta a gazda ágya takaróját. S úgy nézett ki benne akár csak egy Japán — Mások meg azt mondják, mint egy Mohamedán. A szörnyű tévedést csak másnap vette észre, midőn az ágyterítőt gyorsan kicserélte.

- A. Tudja-e mi az ujság?
B. Nem!
A. Apátiban Fejes lett a jegyző.
B. Ah-dehogy?
A. Igen, — csakhoggy kopasz fejes.

Az egyik gyógyszerárba a napokban beállított egy takaros eseléd lány s így szól:
— Kérek 5 krajczárért kóser-salycil.
— Talán kóser szalámit akar lekem válaszolja a patyikus-segéd.

— Oh nem, mert a dunsztba kell és nem szabad zsirosnak lenni, azt mondta a nagysága.

A segéd majd hanyat vágódott nevéteben és rögtön egy harmadik (kóser) patika jogért folyamodott Tisza Pista belügyér urhoz.

CSARNOK.

Barabás úr találmánya.

Szörnyen okos ember volt Barabás úr. Feltaláló h rében állott. Az is volt. Aféle ezermester. Csengő lakat, lövöldöző pénztár, törös kesztyű és más ily dolog őt vallja alkotójának. Minden találmánya a személyes és vagyoni biztonság terén mozgott. Mert pénztét és irháját módfelelt féltette ő kelme. Hát még barna menyecske feleségét!

Hanem egyik találmányával iszonyuan megjárta ám Barabás ur.

Addig furt, faragott, asztaloskodott, lakatoskodott, míg féltalálta a galléron ragadó ajtót. Furesa egy ajtó ez? Már neve is mutatja rendeltetését. Ha benn vagyok szobamban és észreveszem, hogy szentségtelen kezek kívülről feszegetni kezdik ajtómat, akkor odalépek az ajtóhoz és a felső részen levő piros gombot egyszerűen megnyomom s hopp! abban a pillanatban vége szakad a feszegetésnek. Kiugró va-pántok izmos karokként fölemelik, összezsugorítják, odaszoritják a betörőt és addig tartják ott, míg akarom, míg a piros gomb mellett lévő sárga gombot meg nem nyomom. A mellett pedig szabadon járhatok az ajtón be és ki a delikvens mozdulatlanul marad függve, mint valami rémitő dombormű.

Barabás úr sietett házában valamennyi ajtót ilyen szerkezettel állatni.

Most jön a dolog veleje.

Egyszer egy este vig kedélylyel tartott haza Barabás ur. Barátai ugyanis bankettet rendeztek a galléron ragadó ajtó tiszteletére. Mikor furfangos kulesával kinyitotta s bezárta maga megett házában utazára vezető ajtaját, a folyosóra lépve felesége szobájából hangokat hallott.

Tanakodott. Ki lehet ott nála? Cseléd bizonyára nem. Azok az udvari hátsó házban laknak s ilyenkor alszanak is már. Mit tesz ily esetben egy kíváncsi s örülten féltékeny férj, mielőtt bármire határozná magát! Bekukkant a kuleslyukon. Mért lett volna Barabás ur különb?

Hát uramfia! A felesége ott ült a fő jegyző ölében és csokolóztak. Megragadta a kilincset, hogy rájuk rontson a becseleneke. Az ajtó zárva volt. Azok odabent ugyancsak szétriadtak. Akár a galambok, ha követ vet közéjük valami csintalan suhancz. Ide-oda kapkodtak ész nélkül. Nem volt tiszta gondolatjuk. Nem találtak kibuvót e veszett hiánrból.

De haj! a kigyótól kapott leczkéjét Éva anyánk minden lányának örökségül hagyta. Az ilyen válságos helyzetekben rendesen az asszony nyeri előbb vissza lélekjelenlétét. Itt is úgy volt. Barabásné gondolt merészet és nagyot s odaugrott az ajtóhoz, megnyomta

a piros gombot és hopp! Barabás abban a minutában megjuhult.

Benne volt saját csapdájában. Megrökönyült. A sok esteli tósztköszönéstől elrekedt hangjával már ordítani se birt. Hiába is lett volna.

S istenem! miket kellett onnan bentről hallania.

A főjegyző: Mibe fogunk most, Nina? Rajtacsipelt az a habajdos férjed, kit mi csak reggelre vártunk haza. Hogyan szabaduljunk a csávából?

Az asszony: Az ám. Barabás most tehetetlen, de reggel kiszabadítják a eselédék és akkor jaj nekünk, ha megkap. . . . Tudod mit, János? Legjobb lesz ha régen tervezett szökésünket véghez visszük.

A főjegyző: Mondasz valamit.

Az asszony: Siessünk, de az utravalót se feledjük.

És szegény, ajtóczégérré degradált Barabás urnak hallani kellett, a mint szekrényeit rendre nyitogatták, hallotta az azokból kiszedett pénz csengését, értékpapír suhogását. Majd esend lett. Az asszony utra öltözött a másik szobában; a jegyző addig fontolgatta az utirányt.

Felóra mulva kinyitották ugyanazt az ajtót, mely a felszarvazott Barabást magához ölelte. Az asszony legsikkesebb ruhájában volt. A férj vadonatúj felöltője a jegyzőn diszelgett. Ez közében terjedelmes táskát cipelt, Barabás ur vajmi jól tudta, mi van abban.

Az asszony: Szervusz Barabás! Megyek az ujjilágha új életet kezdeni.

A főjegyző: Isten áldjon Barabás! Köszönöm az asszonyt és a möringot. Gondolj néha ránk is.

És Barabás ur még meg se rughatta őket.

Otthagyták.

Hallotta, a mint végimentek a folyosón, a mint kinyitották a külső ajtót, majd az utczán távolodó lépteik nesztét hallotta még egy kevésig, aztán nem hallott semmit. Halálos némaság fogta körül. Jó alkalom egy csuffa tett s kirabolt férj töprengéseire. Barabás ur is töprenghetett. Volt ideje rá reggelig.

Szerkesztői üzenetek:

Dr. N. Z. Kiváncsiak vagyunk kéziratát látni, dicső terfú! Üdv.

T. K. Pécs. A küldöttet köszönjük. Legközelebb sorát ejtjük. Levelt írok. Üdvözöllek.

F. J. Az ígértet szívesen vesszük. Küld be mielőbb. (Kibicz.)

R. Mercur. Az üzlet pang, tehát most a tollfuttatóból kérünk egyetmást.

L. M. Ajánlatát köszönjük, de az olyasmikkel belső dolgozótársaink foglalkoznak.

R. S. A század leghülyébb dolga, roszsul van megírva.

Nemközölhetők. Nyári strófák, Párbeszéd és A milliomos.

Kiadja a szerkesztőség.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint. Arak a legujabb jelzés szerint 50 kgr. ként értődnek,

Szigetvár, 1904. július 29-én.

Buza	uj	—	K.	9 20	9 50
Rozs	,	—	,	6 50	6 80
Árpa	,	—	,	5 —	6 50
Zab	,	—	,	6 —	—
Tengeri	,	—	,	6 80	7 —
Bükköny	,	—	,	—	—
Bab	—	—	—	9 —	9 50

Budapesti gabonatőzsde
(Jelentés.) Július 30.

Buza kínálat mérsékelt. Vételkedv gyönge. Bágyadt irányzat mellett 12 000 métermáza került forgalomba néhány fillérrel olcsóbban. Egyébb gabonaneműek változatlanok.

1732

904 tkv.

Árverési hirdetmény kivonata.

A szigetvári kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Berta József és társa, ugy a Szigetvári takarékpénztár csatlakozott végrehajtónak Lengyeltóti János végrehajtást szenvedő elleni 280 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a szigetvári kir. járásbiróság területén lévő és a szigetvári 1766 sz. tjkvben Lengyeltóti János és neje Pupos Mária tulajdonául felvett A + 470/b hrsz. 462 sz. házra és kertre, valamint a 2 sorsz. legelő részére a végrehajtási törvény 156 §-a értelmében egészben az árverést 879 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi Szeptember hó 1-ső napján d. e. 11 órakor tkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 87 korona 90 fillért készpénzben, vagy az 1881 LX. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szigetvár 1904. évi Junius hó 5-én.

A szigetvári kir. Járásbiróság, mint tkvi hatóság.

Molnár
kir. albiró.

A „KÁVÉ KIRÁLY”-hoz

Aki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az csakis „KIRÁLY-KÁVÉT” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb czikk, melyből a finom zamatu s illat azonnal elillan, valamint minden irt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postai állomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgrom doboz	—	4 kor.	80 fill.
2	—	9	—
4	—	17	20

Ezen különleges pörkölt kávén kívül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postai állomásra:

1 postacsomag	5 kgr. legfin.	Cuba	kor.	13. 50
1	5	Ceylon	12.	—
1	5	Jamaica	11.	—

BIRÓ ÉS TÁRSA

„a Kávé király”-hoz
BUDAPEST, VI. ker., Teréz-körut 26.

A „KÁVÉ KIRÁLY”-hoz

Pályázati hirdetmény.

A „Polgári Önszegélyző-Egylet Szövetkezet Szigetvárott” könyvvezetői állásra pályázatot hirdet. Ezen állás, mely 1904. évi szept. hó 1-én foglalandó el, 1000 kor. rendes fizetés és nyereség után tiszteletdíj javadalmazással van egybekötve. **Kellőkép felszerelt kérvények alulirt vezérigazgatóhoz f. é. aug. hó 15-ig nyújtandók be.** A megválasztott egy évi sikeres próbaidő után lesz véglegesítve.

Szigetvár, 1904. jul. hó.

Tóth István

vezérigazgató.

A városilag segélyezett pécsi nyilvános
PORGES-féle

felső kereskedelmi iskola jövő (30.) tanéve *julyó*
évi szeptember hó
1. napján nyílik meg.

Ez az intézet az ország többi felső kereskedelmi iskoláival (akadémiákkal) teljesen egy rangban áll és a végzett növendékek érettségi vizsgálat letételével az

egyévi önkéntesi jog kedvezményében részesülnek.

A vidéki növendékek elhelyezése az igazgatóság beleegyezésével történhetik. **Benlakás is van.**

A beiratások az intézet helyiségében **PÉCSETT (KOSSUTH-U. 5.)** történnek **f. é. szeptember 1-től** kezdődve **szept. 5-ig.**

A felső kereskedelmi iskolával párhuzamosan f. é. november hó 1-én **esti tanfolyam** is nyitattik, melyre a beiratások f. é. szeptember és október hónapban történnek.

Pécsett, 1904. évi július hóban.

Bővebb felvilágosítást nyujt

az igazgatóság.

Unhert Antal temetkezési vállalata, Szigetvár

Elvállal hulla szállítást vasuton és saját gyászkocsiján, minden irányban

Raktáron tart:

érec és fa koporsókat, sirkoszorukat és szemfedőket nagy választékban.

Különösen ajánlja érec koporsóit, melyek a földbe temetve sem horpadnak össze.

Az előrehaladott idény

folytán

a raktáron levő
összes nyári cikkek

leszállított áron

kaphatók

Maradékok fél árban!

Deutsch Dávid fia

divatruházában

Szigetvárrott.

(Takarékpénztár épületben).

5257
1904. kzzg. szám.

Szigetvári járás főszolgabirája.

Pályázati Hirdetmény!

Lemondás folytán üresedésbe jött teklafului körjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom azokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, miként kellően okmányolt kérvényeiket **folyó évi augusztus hó 27-én déli 12 óráig** hozzám annyival inkább benyújtásák, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Választási határnap: 1904. augusztus 29-ének d. e. 9 órája.

Helye: a teklafului jegyzői iroda.

A körjegyzőséghez tartoznak: Teklafulu, Magyarujfalu, Endrőcz, Bünyös, Várad községek és az ahhoz tartozó puszták.

A jegyzőség javadalma:

1.) Évi fizetés	1200 kor.
2.) Iroda átalány	50 "
3.) Fűtés, világítás	100 "
4.) Segéd tartás	600 "
5.) Napi és fuvardíj	415 "
6.) Magán levelek kézbesítése	200 "

Összesen: 2565 korona.

Szigetvár 1904. július 28.

Hegyessy
főszolgabíró.

Hirdessen mindenki

A

DÉLSOMOGY-ban

különösen a kereskedők és iparosok,
mert csakis a hirdetések révén lehet
nagy forgalmat és nagy hasznot elérni.